

سراط ائتراك :
سنه لکی ۳۰ ، الی آیلنی
۲۰ غرور

ممالك اجنبیه ایچون :
سنه لکی ۱۰ الی آیلنی ۶ فراتقدر . اعلانات
ایچون اداره مأموری محمد زهنی بکه مراجعت ایتملیدر .

۱ ایاول افرنجی

۱۹۱۰

۱۹ اغستوس ۱۳۲۶

صاحب امتیازی :
شهبندر زاده قلبلی
الهمد ملی

اداره و تحریر علی :
جمال اوغلی جاده سنده دائرة مخصوص صدر .
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتملیدر .

نسخه سی هر یرده

۲۰ باره در .

۲۷ شعبان ۳۲۸

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ سَاءَ الَّذِي يُضِلُّ الْبَصِيرَةَ : اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ

اشهاداً بی اثناء قافله، بن بر مسلم صفتیه مازشک
ادله سنی قبول ائمه حکم بدیدر، زیرا بودله قبول ائمه
ایچون اولانیم بلا قید و شرط، منبع ادله اولان کتابله
استانهم لازم کایر.

اوروپا خرسیتیانلری ایچنده بئیشن بر جوق افاضل
منقدمین، صرف «علم و فن» نقطه نظرندن تورانک عرف
اولدینی وعقلدن استعفا ایدلکجه قبولی غیر ممکن افکار
متناقضه حی حاوی بولوندینی اثبات ایشلردر. بللی باشلی
ادله شولردر:

۱- عین کتابک متعدد اسلوبلرله یازلش اولیشی.
[بو خصوص، تورا نامنه اضافیه ایدیلن کتابک مختلف
دورلرده، متعدده و لفرلر فندن یازلدینی کوسرتمکده در.]
۲- عین مبحثده، عین شیلرک یا بلاغته مغایر بر
شکلده عیناً و یا خودده بر برینه مغایر بر صورتله تکراری.
[بو حالک فقدان صحت و حقیقته الک بویوک دلیل اولدینی
میدانده در.]

۳- اسم خاص ذات الیهنک بر قسمنده «الوهم»،
دیگر قسمنده «یوه الوهم» و بعض اقسامده ایسه یالکیز
«یوه» شکلده بولونیشی. [بزم طنزده کوره بواوچنی
اعتراضن ایلک ایکیسی قدر قوتلی دکادر، مع مانیه
منقدرلر بواسطه ک، اسماء وصفیه و فعلیه اولایوب اسم ذات
اولاری مناسبتیه تعددن، تورانک مختلف دورلرده
متعدد اشخاص طرفندن یا تحریف و یا تحریف اولوندینی
استنباط ائتمکده در.]

شیمدی مبحث تکوین کلام: [برنجی بایک برنجی آیتده]
ابتداده خالق سماواتی و بری خلق ایتدی. [۲- ۵- آیت]
بر، شکلدن عاری و برش ایدی وطلبات اوچورومک
سطحنده ایدی وخالقک روحی سورلک اوزرنده بوزیوردی
[و یا خود حرکت ایدیوردی]. خالق دیدی: نور
وار اولسون. نور پیدا اولدی. وخالق کوردی که
نور آبی ایدی! وخالق نور ایلک طلماتی بر برندن آیردی.
وخالق نوره کوندوز، ظلماته کیجه آدخی ویردی. ایسته
کیجه بویله اولدی، کوندوز بویله اولدی و بویله کون
اولدی. [سوک و وار].

معارف

مسلمانلره مطوف تعصب دولایسیله

برازدها ایضاحات

بکن هفته کی نسخه مزده «اهامات و مدافعه»
سرنامه لی مقاله مزه اعتراضاتی حاوی، قومشو ملکته ترک
برندن، بر مکتوب الدق. بومکتوبی جوابسز بر اقامنی
موافق بولیورز. واقعا هرا انسان، کندنجیه حقیقت
بیایدیکی، حقایقته قناعت کتیردیکی افکار می مدافعه
ایدر، لیکن مباحثه و مناظره ده هر دورلو میارومیزان
بر طرفه آیلیرده قول مجرده قالدیلیرسه، حقیقت
تظاهر ایده ییلیرمی؟

مثلاً بربت برست کلوبده: شو طاش پارچسی
خالقدر. دیرسه، یالکیز اوبت برستک شوقناعتی،
شوقول مجردی ارباب عقوله سند اولاییلیرمی؟
دیملک «فی و منطق» بر مناظره ایچون، هیچ
اولمازسه طرفنجه مقبول بر طاق و نایق و دلانله مراجعت
و بونلردن «بالضروره جیقاچق» نتایجی قبول ائتمک
لازمدر. بزه مکتوب یازان [و روش حاله کوره بر
بروستان راهی اولان] ذات، ظن ائتمک کیمسه
نک انکار ائتمدیکی تاریخی انکار ایتسین. شو حالده بر

و خسوف و کسوفی خبر ویرمکده ایدیلر. زاپونیا کی
آسیای شرقی ده میلاددن ۲۳۰۰ سنه اقدم خسوف
و کسوفک زمان وقعی تعیین اولوندینی آکلاشیلیرور. چینه
۳۰۰۰ سنه اقدم «جه توقونخ» نامنده بر عالم انحنای مدار
شسی اولچمشدر.

کره ارنک مدوری حقیقته دخی بابلیلر و چینلیلرک
معاومات کافیه سی وار ایدی. لیکن ازمته قدیمده علم هیئت
ایله علم نجوم یعنی ییلدیزلر واسطه سیله مقدرات بشریه یی
کشف علمی قاریشدر لمقده ایدی که بو خصوص ترصد و تدقیق
اوزرنده مؤسس اولان علم کائنات و علم هیئت اوزون مدت
عروم ترقی قالماسنه سبب اولمشدر. بابلیلر و مصرلیلرک
بونلری متعاقباً اسکی یونانلیلرک شوره ترقی و تکامله
قوبدقلمی بونون جلیله، اسرائیلیات و خرسیتیانلک غلبه سی
اوزرنده اقوام غیر مسلمه نزدنده بونون بونون متروک
قالمش ایدی. ایشک اینجه عقیده قاریشدر لمقده و اوله کی
عرف توراته بوعالمی توافق ائتمک اجبار ایدلک یکندن
«علم کائنات» علم هیئت «برینه علم و فنله هیچ بر مناسبتی
اولایان ولایتیه عقیده دن عبارت اولان برشی» قائم اولمشدر.
افلاطونک آثارنده محرر اولدینی اوزره مصرلیلر
اوچ بیک سنه اقدم عطارده و زهره نیک شمس اطرافنده سیر
ایتدیکنه واقف ایدی. هیئت علماسی تراج احوالنده
کوریله جکدرکه اسکی یونانلیلرده حقیقت احواله معرفه
یا قلاشمش یک جوق حکما بئیشمشدر.

خرستیانلک، نیجه عصرلر ملیونلرله خالق جهل و نادانی
ایچنده بر اقدقندن و علوم و فنونی محوه بیهوده اوغراشدقندن
سوکرا، افلوب اولمش و نهایت قوربتیق، غایله، جوردانو
برونو، کپلر، تیهو براهه، قانت، لایلاس، نیوتون،
هرشل، هویکن، لالاند و سائره کی علمانک مساعیسه
علم کائنات و هیئت دخی ترقیه باشلامش و بونونکی درجه
عالیه سنی بولمشدر.

لیکن ظن اولونماسین که اسکی یونانلیلردن قوربتیقک زمان
ظهورینه قدر کچن اوزون بر مدتده علم کائنات و هیئت
بونون بوتونه اوئودلش و میدان بئیریتدن قالمشدر.
اسلام، علوم و فنونک عیب و آسمعیتی اولدیفندن خرسیتیانلک
و مجوسیلک عالمی عمان نادانی به غرق اولدینی عصرلرده
مسلمانلر سائر علوم ایله برابر بونون جلیله یی دخی یکی یکی
تدقیقات ایله تزین ایشلردر. بر حاله که قوربتیقک اس
کشفیاتنه رهبر اولان آثار جلیله اسلامییه موجوددر.
تراج احوال قسمنده بو افاضلک اسماعیلیه بللی باشلی
کشفیاتلری ذکر اولونه جقدر.

خرستیانلک علم کائنات و هیئت قارشی کوستردیکی
عداوت، بوایکی عامک خرسیتیانلرجه ده [شیمدیکی شکلیله]
مقبول اولان «توراة» که اسفار خسه بخشیه اصلا تطابق
ایده مسمسیدر. بز مسلمانلره کوره حضرت موسی یی نازل
اولان توراة «کتاب مقبول» سماوی بدن ایسه ده بونون توراة
نامی طاشیان جسم کتاب، بلکه اصل تورادین بعض
پارچهلری حاوی اولغله برابر، تحریفه اوغراشمشدر.
باخصوص بزه توراة یالکیز اسفار خسه دن عبارت اولوب
دیگر کتابلر علاوه در.

علمای اسلام، بر طرفدن تورانک عرف اولدینی اثباته
چالیشمقلا برابر، دیگر طرفدن تکوین و کائنات دایر
رئیرلردن سوریلرله اسرائیلیاتی انتطاف اغش اولدقنلردن
عقل و منطق، فن و حکمه و باخصوص عقایدسزه مغایر
بشئی اطرافلجیه عا کیه و سفر تکوینی تنقیده لزوم کوریلورز.

علمای اسلام، تورانک عرف اولدینی ادعا ائتمکله برابر
بودعوائی اثبات ایچون کتاب مقدس سترله تطابق ایدهمین
اقسامی اراته ایله قناعت ایدیورلردی. بو قدر اثبات،
بر مسلم ایچون کافی اولسه بیله فی طرف بر آدمک و حتی
طرفیکرلرک بودله قناعت ائتمکجه یی بدی ایدی. فی الواقع
بونون بر کیمسه قارشومه جیقوبده انجیل و یا تورانی

Protuberance «آدخی آلان چیقندیلردن آکلا-
شیلقدده در. بونلر، کونش تماماً طوطولدینی وقت کوریلورور.
بوجیقندیلر، کونشک کورده سندن طیشاری به طوغری
فیرلایان «مولد الا» غازلردن ایلهری کله فسقیه لردر که
بعضاً ۳۰۰۰۰۰ کیلو مترو قدر یوکسلدیکی اولورور!
یعنی بوجیقندیلر، اوست اوسته قونولش بکری بش دانه
یر [کره ارض] یوکسلکنی بولورور.

کونشک نه کورده سی، نه ده طبقه ضیائییه، تاج، هاله
کی رقیق [ایچ] طبقه لری ده کیشمن و قانی اولدیفندن
کونشک اصل وجودی [بوتونی] نه قدر اولدینی کسدریلر.
میور، هاله دن سوکرا ده یته کونشک معدود اولق اوزره
دها ایچیه بر ماده دن طبقه لر اولدینی شبهه سز ایسه ده بونک
نه قدر مسافهلری طوطدینی بیینه میور، یالکیز یته کونشک
وجودندن معدود اولان و «ضیای بروجه Lumière
Zodiacale» دینان بارلاقاق تازهره سیاره سنه قدر
اولان عظیم مسافه یی قایلور!

کونشده کی عقلیه حیرت و برده جک قدره [بوقدره کله سی
Énergie قارشولنده قولانیلمش وقوه معنسانه آلمشدر]
ثابتدر. ارباب فنک طنزده کوره، کونشده کی قدرتک ثابت
اولایسی سببی، هر کون کونشک اوزرنده ملیونلرله
«سجری سماوی Acrolithe» دوشمه سندن، بو ملیونلرله
دوشن طاشلر سببیله حاصل اولان حرکتک حرارته تبدل
ایتمه سندن ایلهری کلکده در.

[سوک و وار]

تراجم احوال

علم کائنات و علم هیئت علماسی

و
بو علملرک تاریخیچه یی

انسانیتک اولدینی کی، علوم و فنونک بومیانده علم کائنات
و هیئتک مهد ظهوری شرقدر. بونون محقق اولدینی اوزره،
زمانه زدن بیکرجه سنه اقدم هندده، چینده، بابله ده،
مصرده بر صنف ممتاز [کاهنلر، روحانیلر] بعض علومه
و باخاصه هیئته واقف ایدیلر. علم هیئتک مهد ظهوری،
شرق بملکتلردن هانکیسی اولدینی حقیقته مدققلر آردسند
اختلاف وارددر.

بعض علمای ایدیلور که ازمان قدیمده آسیا ایله افریقا
آرده سنده بویوک بر قطعه بولونوب بوراده ساکن اولان
اهالی اولدقجه ایلهری بر درجه مدنی بولمشاردی. حتی
بونون افریقا و حبشلی نامیه یاد ایشدیکنز بقیه ائتمک
اجدادنده موجودی آثار متروک سیله ثابت اولان مدنیته،
اونلره بؤدیکنز اهلایندن کلدیکی کی آسیای شرقیه ده
بخش مدنیته ایدن بونلر ایدی. سوکرا بو قطعه ارضیه
انحطاطه باشلامش، باتیابه دکن آتنده قالمش در. بونون
اوقیانوسیه قطعه سنی تشکیل ایدن اراضی میاننده کی بیکارله
کوچوک اطهرلر، بوباشمش قطعه نیک بقایاسیدر. بو فکرک
مغایر عقل و فن هیچ برجه یی یوقدر، یالکیز ادله کافیه یه
مستند اولدیفندن علی الماده بر فرضیه سرتیه سنی کیمه یور.
فرضیاتی بر اقریده تاریخیه نقل نظر ایدرسک «هر بدن زیاده
بابلک» مهد علم هیئت اولغله لایق آثار بر اقدینی کوریرز.
حقریات نتیجه سنده ایده ایدیلن یازلی بلوغله لردن بعضیسی
علم هیئته دایر معاوماتو حاویدر. زمان و سته تقیقای کی
شیلرکده بابلیلرجه ایجاد اولوندینی متفق غلبدر. علمای
مدققلنک طنزده کوره تورانده بحث اولونان یک یوکک قله
[بابل قله سی] بر رصد خانه ایدی که کاهنلر بونک فوقنده
اجرام سماویه نیک ترصد و تدقیقیه مشغول اولورلردی.
قویاً ظن اولوندینه کوره بابل کاهنلری کونش و قمرله
برابر بعض سیاره لری واک بارلاق ییلدیزلری ترصد ائتمکده

روسی کی کثرت

و نبوت احدیہ حقندہ

رسالہ مشہورہ سی

ملاحظہ ایدیاہ جک اولورسہ کوریورک مذهب مذکورک هیچ بر قصوری اولمدینی مثللو زمان سعادتہ عرب ملتہ خرسٹیان و بت پرست ملتہری دوست و محب ایتشدہ۔ زیرا ہر ایک ملت دنیاںک سائر جہتلزندہ حکمدار اولدقلری جہتلہ عربستاندہ پک چوق نقوذاری اولماشدہ۔ بورادہ شہہ سز تسمی اولمیلدیرکہ حضرت محمدک تلقین ایتش اولدینی مذهب ہر بر مذہب ز یادہ اقوامہ تائین و نقوذ ایتشدہ مشارالہ حضرت تلتینک طرف التہیدن مبعوث حقیقی اولدینہ بالکیز شو کیفیت دلیل بدیہیدر حضرت محمدک بر یوزندہ طوغری و صادق اولدینی بیلک ایچون انجیق مسلمانار ایلہ الفت پیدا ایدیلوب انلرک میانلرندہ ساکن اولہرق وانلر ایلہ برلکدہ بولنہرق یشانیور ایسہ وقتیلہ عربلرک مکارم اخلاق سیایسندہ کسب توسع و انتشار ایدن دین محمدینک اسانسدہ کی حکمت آکلاشیلییلور۔

ازمنہ قدیمہ عربستاندہ بولنان اقوامک جملہ سی کوجہ ہیئتندہ تیش ایدرلر و یکدیگری علیہ بغض و عداوتدہ بولنورلر و حواج ضروریلری سرقتلہ استحصال ایدرلر ایدی و اولنردن بعضلری کاروان تشکیلہ اخذ واعطا طریقہ کشاد ایدرک سنوی بر کرہ شام و بغداد جہتلرینہ تجارت ایتک اوزرہ عزیمت ایدرلردی و مذکورکاروان انسانی راہدہ طبیعی صولاق بحللرہ قوناردی و مؤخر آکاروانک قونذینی بحللردہ کوی و قریہ و بعدہ شہر تشکیل ایتشاردی اولنردن باشلوجہ سی حجازدرکہ عربستان قطعہ سندہ مشہور مکہ و مدینہ شہرلریدر عربستان قطعہ سنک پک چوق قوماری میانلرندہ حضرت ابراہیم سلالہ سندن اولنلرہ بیوک تمظیم و تکریم ایدرلر۔ عرب لسانیلہ یودی لساندہ بر درجہدہ یکدیگریہ مشابہت اولوب معافیہ عربستان قطعہ سنک جہت جنوبیہ سندہ بولنان اقوام سائر ازمنہ عتیقہ تواریخہ نظر آکندو کندولرینہ حاکم اولوب اورادہ مستقل بولنوب مختار اولہرق توطن ایدرلر ایدی۔ مکہ شہرینک جوارندہ بولنان وادیدہ عربستان قطعہ سنک ہر محلندہ مشہور اولان زم زم صوینک مقدسلکنہ عربی میانلرندہ اعتقاد قویہ وارد مذکور زم زم صوینی حضرت ابراہیم علیہ السلامک ایکنجی قاریسی ہاجر اوغلی اسماعیلک صوسزانی دفع ایتک ایچون حضرت ابراہیم آجشدہ و بو خصوصہ تورات شریفک ۱۶ و ۲۱ جزؤنک ۱۷ و ۱۸ و ۱۹ و ۲۰ فصلاہندہ مقیددر و صکرہ مذکور زم زم صوینک یانی باشندہ حضرت ابراہیم علیہ السلام اوغلی اسماعیل زبیرت ایتدیکی وقت کندو ایلہ بردہ خانہ انشا ایتش ایدی اسمی دخی عرب

لرہ قونیلدقندن صوکرہ « وحشیلری دیرہدہ جک بر تانی و ہارتلہ » اعضاسی قطع اولونہرق بعدہ اشارہ۔ یاقیامشدہ۔ عین سندہ ۱۱ باشندہ و « شعی یدلی » اسمندہ بر قیزجیز « جاموردن قوش شکاری » ہیکلاری یاقی « جنایتیلہ اولا بوغولش و سوکرہ آتشدہ آیتامشدہ۔

« لوجرنا » حصاری دقار محفوظہ سندہ مقید اولدینی اوزرہ [۱۶۵۹] سنہ سندہ ۷ باشندہ بر قیزجیز، جاموردن قوش یاقی جنایتیلہ اتمام و بیلدیج کی بوغزلانمش و « حکمہ عالیہ دینیہ » امریلہ جنازہ۔ سی یاقیامشدہ۔ « ہو غنوت » لک قتل عامی، انکیز۔ یسیون وحشیلری کی یک مشہور و تعصبک غایہ وحشت آمیزی مرتبہ سندہ اولان غلامی مدادہ حاجت یوقدر، صابیز۔

شرق عالم نصرانی، اسلام حکوماتی ادارہ سندہ جکدن صوکرہ بوقیل مظالم متعصبانہدن اترکوردلہ یشی و غریہ نسبتہ مسعود و حراندیش بر شکل آیشی زیادہ سبلہ شایان دقتدر۔

اوروپا مدینتی، دینسز لک و ماسونافک ترقیسیلہ؛ نصرانیتنک حاکمیت قہار انہ سی غیب ایتہ سبلہ باشلامشدہ معافیہ بوترقیانہ، بوتعدنہ مانع اولوق ایچون کرک باپار و کرک سائر رؤسای رہاین، اآرندن کلنی دریغ ایتہ مشلردر۔ شوراسی دہارنوتماہیالم کہ عاشق و جدہ اللہ « جور دانو برونو » بی احراق بانلر ایدن « غالیلہ » یہ جبرآ یالان سولہدن محکمہ، بر قتلک محکمہ سی ایسہ فاضل خلوق « سروہ » بی اشارہ آتان بر پروتستان محکمہ سی ایدی۔

بر ذرہ سی صحائف تاریخدن اقتطاف اولونان شو مظالم متعصبانہ، وسعت و شدتدہ شو وحشتارہ بکیز برشی، تاریخ اسلامدہ واری؟ بو حقایق تاریخیہ مقابل اسلامک ماضیتنی تعصبہ اتمام کولونہ جک بریالان اولماز می؟ ماضی بی بر اقوب بر ازدہ حالہ باقم « راحب افندی! بزبو حقایق بیابرکن سکوتی دہا موافق بولویوردق، سز ایسہ بو حقایق جہسالوسانہ آنزلہ اورنوب اسلامی تعصبہ اتمامہ قالمیشورکنز! شو حرکتلر مزیلہ حالہ تعصبک ہانکی طرفدہ اولدینی اثبات ایدہ جک الہارلاق بر دلیل دگلیدر؟

تشرک

داماد شہریاری رفیق پک افندی حضرتاری مشرتکینندن بولوندقلری جریدہ مزک ابونہ بدلاتی اون قات فضلہ اعطا ایتک صورتیلہ ابراز سباحت ایتشلردر۔ مشار الہک شو حرکت حجت پروریلری « حکمت » کہ ایفانہ جالبشیدینی خدمتی تقدیر و تعزیز دیمک اولدینندن کندیلرینہ « حکمت » کہ مسلکی نامہ تقدیم تشرک ایدرز۔

کندی طرفزدن برشی دیمہ جکیز، بالکیز « وناپق مقبولہ یہ استداد یازلش و کسہ طرفدن رد و جرح ایدیلہ مش » اولان تاریخ صحیفہ لردن بر قاج دانہ سی نقل ایلہ اکتفا ایدہ جکیز۔

تعصب و وحشت متعصبانہ حقندہ

تاریخدن بری اراق

زماننک الکبویوک کتابخانہ سی و [۷۰۰۰۰۰] جلد کتابی حاوی اولان مشہور اسکندریہ کتابخانہ سی میلادک [۳۹۱] نجی سنہ سندہ، باش ایسقوبوس « توافیل » کہ تشویق و ادارہ سیلہ یاقیامشدہ [] عین زمانہ اسکندریہ « ہیاتیہ » نامندہ فاضلہ و حکمتپرست برقادین بولویوردی۔ یاطریق « کیریوس » کہ القا آیلہ ہیجانہ کلن متعصب سورسی، زوالی قادینی خاطرہ گلر و حشیلرہ اعدام ایتشدہ۔ غرب عالم نصرانی ظلمات جہل و تعصب قابلا دینی صیرادہ محمدیلر، بو باربارلرک تخریباتندن قوتولان کتابلری ترجمہ و علوم فنونی ابقا و ترقی ایتدیردیلر۔ محمدیلرک مملکتلری مکتبلرہ دولدینتی بو عصرلردہ غرب عالم نصرانی جہلی تجیل و عشق جہالنی تقدیس ایدیوردی۔ نصرانیت، عقلی ردو تحقیر، حماقی تمیز ایدرکن، سعادت عقل فقرالریزہ یعنی بدلالرہ وعد ایلرکن جناب محمد [ص ۰ ع] « مخلوقات الہیہنک اشرفی عقلدر » دییوردی! مورخین مشہورہدن [واتر دو و وغل وید ۱۲۳۰-۱۱۷۰] « سنت غال » کہ مشہور مناسرتی زیارت ایتدیکی وقت، بو مناسرتک رئیس اشہری و قونرادہ ایلمعیندہ کی رہبانک یازی یازمق بیلمدیکنی حیرتلہ کورمشدی۔

مورخ و فاضل شہیر [پتارق] « لی یز » شہرندہ رومالی [جیچہرون] ال یازسیلہ یازلش « نطقار » بنہ دسترس اولدینی وقت بولنرک صورتی جیقارمغہ تشبث ایتشدی۔ بوتون « لی یز » جوارنی مناسرتلرندہ غندلجری برداملہ مرکب بولامامشدہ!

کیمیایی « مسلمان جابر » ایجاد ایتشدہ، پایا یکر می ایکنجی یانی نک [۱۳۱۷] تاریخلی امرنامہ سی ایسہ خرسٹیانلرہ کیمیامطالعہ سی منع ایتشدہ۔ بو امرہ مخالفلہ کیمیاء علوم طبیعہ ایلہ اشتغال ایدنلر، کفر و الحاد، شیطانہ میاسبت تہمتیلہ اتمام و احراق بالنار ایدلشدہ۔ عصر لرجہ بو صورتلہ اتمام و احراق اولونان زوالی مظلوملرک عددی بیکارہ، یوزیکارہ بالغ اولور۔

[۱۶۵۹] سنہ سندہ بالکیز باغبرغ ایسقوبوسانی حوزہ سندہ کی اہالیدن [۱۲۰۰] ی دعالرہ عمومی میدانلردہ احراق بالنار ایدلشدہ [۱۶۵۲] سنہ۔ سندہ ۸۵ باشندہ براختیارقادین، وحشیانہ اشکنجہ۔

[*] بو حقیقت تاریخیہ بی اوللری ستریلہ کتبخانہ لک احراقنی حضرت عمرک امرینہ عطف بینی افترا ایدرلردی۔ تنقید و نتجہ حقیقی میدانہ جیقارمشدہ۔